

BỒI DƯỠNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

PHAN ANH TUẤN^(*)

Ngày nhận bài: 18/12/2025 Ngày thẩm định: 22/12/2025 Ngày duyệt đăng: 24/01/2026

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ ở Việt Nam hiện nay, yêu cầu đổi mới giáo dục đại học đặt ra những nhiệm vụ quan trọng đối với công tác bồi dưỡng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị. Chuyển đổi số không chỉ làm thay đổi phương thức dạy và học, mà còn tác động sâu rộng đến nội dung, kỹ năng và năng lực nghề nghiệp của giảng viên lý luận chính trị. Bài viết tập trung phân tích công tác bồi dưỡng giảng viên lý luận chính trị tại các trường đại học hiện nay, chỉ ra những yêu cầu đối với đội ngũ giảng viên lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số. Trên cơ sở đó, đề xuất một số giải pháp trọng tâm nhằm nâng cao chất lượng bồi dưỡng, góp phần xây dựng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị có bản lĩnh chính trị vững vàng, trình độ chuyên môn cao, năng lực số đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong bối cảnh mới, qua đó nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị trong xu thế hội nhập quốc tế sâu rộng và chuyển đổi số quốc gia.

Từ khóa: bồi dưỡng; chuyển đổi số; giảng viên lý luận chính trị; trường đại học

1. Đặt vấn đề
Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra mạnh mẽ trên quy mô toàn cầu và sự phát triển nhanh của chuyển đổi số, giáo dục đại học ở Việt Nam đứng trước yêu cầu đổi mới toàn diện. Công nghệ số đang tạo ra những thay đổi căn bản trong phương thức dạy học, quản lý đào tạo và tiếp cận tri thức của người học. Đối với lĩnh vực lý luận chính trị, chuyển đổi số không chỉ mở ra cơ hội ứng dụng công nghệ nhằm tăng tính hấp dẫn của môn học, mà còn đặt ra thách thức đối với

đội ngũ giảng viên trong việc cập nhật kiến thức mới, đổi mới phương pháp giảng dạy và thích ứng với môi trường giáo dục số.

Giảng viên lý luận chính trị chính là lực lượng trực tiếp truyền tải chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối đổi mới của Đảng đến sinh viên. Vì vậy, yêu cầu nâng cao trình độ, năng lực chuyên môn và khả năng ứng dụng công nghệ số trong bối cảnh chuyển đổi số là nhiệm vụ cấp thiết. Tuy nhiên, thực tế cho thấy, công tác bồi dưỡng giảng viên lý luận chính trị tại các trường đại học hiện nay vẫn còn hạn chế, như nội dung bồi dưỡng chưa theo kịp yêu cầu số hóa, hình thức đơn điệu, năng lực số của giảng viên không đồng đều, cơ chế hỗ trợ

^(*) TS, Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh

chưa đủ mạnh,... Điều này tác động trực tiếp đến công tác bồi dưỡng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị và hiệu quả giảng dạy lý luận chính trị trong các trường đại học.

Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư “về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân” đã khẳng định: “Đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân nhằm tạo bước tiến mới, có kết quả, chất lượng cao hơn, góp phần làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, quan điểm của Đảng giữ vai trò chủ đạo trong đời sống xã hội; bảo đảm thế hệ trẻ Việt Nam luôn trung thành với mục tiêu, lý tưởng của Đảng và với chế độ ta”⁽¹⁾. Để hiện thực hóa mục tiêu này, việc nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả bồi dưỡng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị tại các trường đại học có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc, góp phần đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đại học nói chung, đổi mới giảng dạy lý luận chính trị nói riêng trong bối cảnh chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ.

2. Công tác bồi dưỡng giảng viên lý luận chính trị tại các trường đại học ở Việt Nam hiện nay

Thời gian qua, công tác bồi dưỡng giảng viên lý luận chính trị đã ghi nhận nhiều chuyển biến tích cực. Các chương trình bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ và lý luận chính trị được tổ chức định kỳ hằng năm, chú trọng triển khai ở nhiều cấp độ khác nhau, bao gồm bồi dưỡng thường xuyên, tập huấn chuyên đề và cập nhật kiến thức mới. Nội dung bồi dưỡng từng bước được đổi mới theo hướng sát với thực tiễn, cập nhật những kiến thức, phương pháp và kỹ năng cần thiết nhằm nâng cao năng lực giảng dạy, nghiên cứu và thích ứng với yêu cầu đổi mới giáo dục trong bối cảnh xã hội ngày càng phát triển. Cụ thể:

Thứ nhất, về nội dung bồi dưỡng

Việc bồi dưỡng giảng viên lý luận chính trị thường tập trung vào việc cập nhật kiến thức lý luận chính trị, như chủ trương, đường lối của

Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước; kiến thức mới trong các môn: Triết học Mác - Lênin, Kinh tế chính trị Mác - Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam. Công tác bồi dưỡng đã chú trọng việc cập nhật, bổ sung các kiến thức liên ngành và các vấn đề thời sự. Hằng năm, Ban Tuyên giáo Trung ương (nay là Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương) tổ chức các lớp bồi dưỡng kiến thức lý luận cho đội ngũ cán bộ, giảng viên. Năm 2025, Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo, Đại học Bách khoa Hà Nội tổ chức khóa bồi dưỡng kiến thức lý luận chính trị cho đội ngũ giảng viên, giáo viên giảng dạy lý luận chính trị. Nội dung bồi dưỡng gồm 7 chuyên đề: Tiếp tục hoàn thiện lý luận về đường lối đổi mới của Đảng trong kỷ nguyên phát triển mới; Đội ngũ giảng viên, giáo viên giảng dạy lý luận chính trị với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh mới; Nhận diện, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh mới; Công tác giáo dục lý tưởng, đạo đức, lối sống văn hóa cho học sinh, sinh viên hiện nay; Những luận điểm sáng tạo của Hồ Chí Minh về chủ nghĩa xã hội và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam; Đổi mới phương pháp giảng dạy và học tập học phần tư tưởng Hồ Chí Minh gắn với ứng dụng công nghệ thông tin; Thông tin về những chủ trương chiến lược, trọng yếu của Bộ Chính trị nhằm góp phần thực hiện thắng lợi hai mục tiêu 100 năm trong kỷ nguyên phát triển giàu mạnh và thịnh vượng của dân tộc. Một số trường đại học đã đưa các nội dung về kinh tế số, xã hội số, an ninh phi truyền thống, toàn cầu hóa, phát triển bền vững,... trong tập huấn, bồi dưỡng cho giảng viên nói chung, giảng viên lý luận chính trị nói riêng.

Bên cạnh đó, bồi dưỡng kỹ năng sư phạm và phương pháp dạy học tích cực đã và đang được các cơ sở giáo dục đại học chú trọng

thực hiện. Các trường định kỳ tổ chức tập huấn về phương pháp, kỹ năng thuyết trình, sử dụng phương tiện dạy học hiện đại trong giảng dạy và nghiên cứu, đồng thời, tăng cường bồi dưỡng năng lực ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số. Nhiều trường triển khai tập huấn về thiết kế bài giảng số, LMS, AI trong dạy học. Công tác bồi dưỡng nghiệp vụ nghiên cứu khoa học cũng được chú trọng thực hiện ở một số nội dung, như phương pháp nghiên cứu, công bố khoa học, viết bài tạp chí.

Thứ hai, về hình thức bồi dưỡng

Bồi dưỡng tập trung: Ban Tuyên giáo Trung ương (nay là Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương), Bộ Giáo dục và Đào tạo, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Đảng bộ Khối các cơ quan Đảng Trung ương (nay là Đảng bộ các cơ quan Đảng Trung ương) và Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh, thành phố (nay là Đảng bộ các cơ quan Đảng tỉnh, thành phố), trường đại học, định kỳ hằng năm tổ chức các khóa tập huấn tập trung cho giảng viên lý luận chính trị trong cả nước và tại các địa phương.

Bồi dưỡng tại chỗ: một số khoa/bộ môn lý luận chính trị của các trường đại học đã xây dựng chương trình bồi dưỡng nội bộ, sinh hoạt chuyên môn, chuyên đề, tọa đàm, hội thảo khoa học. Qua đó, giúp giảng viên thường xuyên cập nhật kiến thức, tích lũy kinh nghiệm, trau dồi kỹ năng,... phục vụ việc nâng cao chất lượng giảng dạy và nghiên cứu khoa học.

Bồi dưỡng qua hình thức trực tuyến và kết hợp bước đầu cũng được triển khai và thực hiện, góp phần nâng cao hiệu quả đào tạo trong bối cảnh chuyển đổi số. Các chương trình đào tạo trực tuyến giúp giảng viên chủ động về thời gian, tiếp cận kiến thức mới, đồng thời mở rộng cơ hội trao đổi, học hỏi giữa các cơ sở giáo dục trên toàn quốc. Kết hợp hình thức vừa trực tuyến, vừa trực tiếp đã tạo điều kiện cho giảng viên thực hành, thảo luận và áp dụng lý thuyết vào tình huống cụ thể, từ đó

nâng cao năng lực sư phạm và chuyên môn. Việc triển khai này cũng thúc đẩy đổi mới nội dung, phương pháp bồi dưỡng, hướng tới đáp ứng yêu cầu giảng dạy trong môi trường số hóa, đồng thời xây dựng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị năng động, thích ứng nhanh với sự phát triển của giáo dục hiện đại.

Cùng với đó, giảng viên lý luận chính trị đã tích cực thực hiện tự bồi dưỡng nhằm nâng cao trình độ chuyên môn và năng lực sư phạm. Giảng viên chủ động nghiên cứu tài liệu, nghiên cứu khoa học, không ngừng cập nhật kiến thức mới, phương pháp giảng dạy hiện đại. Đặc biệt, nhiều giảng viên tận dụng các cơ hội học tập nâng cao trình độ chính trị và chuyên môn, kỹ năng thông qua các chương trình sau đại học, trung cấp, cao cấp lý luận chính trị, nhằm củng cố nền tảng lý luận và nâng cao khả năng vận dụng vào giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Quá trình tự bồi dưỡng không chỉ nâng cao năng lực cá nhân, mà còn góp phần xây dựng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị chất lượng, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục và chuyển đổi số hiện nay.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, công tác bồi dưỡng giảng viên giảng dạy lý luận chính trị vẫn còn những hạn chế nhất định về cả nội dung và hình thức. “Nội dung bồi dưỡng còn nặng về lý thuyết, thiếu gắn kết với thực tiễn chính trị - xã hội đang thay đổi nhanh chóng, chưa theo kịp các vấn đề mới của thời đại như công nghệ số, kinh tế số, chủ quyền số, văn hóa mạng”⁽²⁾. Hình thức tổ chức chưa đa dạng, chưa tận dụng hiệu quả các công nghệ số. Việc đánh giá hiệu quả sau bồi dưỡng chủ yếu mang tính hình thức, chưa thực sự phản ánh kết quả giảng dạy - học tập thực tiễn; đồng thời, thiếu cơ chế khuyến khích giảng viên học tập suốt đời, nhiều giảng viên phải đối mặt với áp lực khối lượng giảng dạy và nghiên cứu khoa học cao,... Những hạn chế này đã ảnh hưởng đến việc phát huy tối đa năng lực và động lực tự bồi dưỡng của giảng viên lý luận chính trị.

3. Yêu cầu đặt ra đối với đội ngũ giảng viên lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay

Chuyển đổi số nói chung, chuyển đổi số trong giáo dục nói riêng là xu thế tất yếu trong Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Trong bối cảnh đó, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị phải đáp ứng các yêu cầu sau:

Một là, yêu cầu về bản lĩnh chính trị và năng lực tư duy lý luận

“Là người truyền tải và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, giảng viên cần có bản lĩnh chính trị vững vàng, tuyệt đối trung thành với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối chính trị của Đảng”⁽³⁾. Bản lĩnh chính trị là yếu tố tiên quyết đối với giảng viên lý luận chính trị, đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi số, khi thông tin lan truyền nhanh và đa chiều. Giảng viên cần kiên định lập trường tư tưởng, nắm vững chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để định hướng đúng đắn cho sinh viên. Bên cạnh đó, giảng viên cần hướng dẫn sinh viên phản biện có căn cứ, luận cứ đối với các luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Việc kết hợp bản lĩnh chính trị với tư duy lý luận khoa học giúp giảng viên tự tin ứng phó với các tình huống phức tạp, bảo vệ quan điểm của Đảng và tạo môi trường học tập tin cậy, lành mạnh cho sinh viên. Ngoài ra, khả năng truyền tải kiến thức một cách thuyết phục và lôi cuốn, gắn lý luận với thực tiễn sinh động cũng là yêu cầu quan trọng để nâng cao uy tín và hiệu quả giảng dạy trong môi trường số hóa.

Hai là, yêu cầu về năng lực số và khả năng ứng dụng công nghệ trong giảng dạy

Trong bối cảnh chuyển đổi số, năng lực số không chỉ là yêu cầu phụ trợ, mà trở thành năng lực cốt lõi đối với giảng viên lý luận chính trị. Giảng viên cần thành thạo các công cụ và nền tảng số, như hệ thống quản lý học tập trực tuyến (LMS), phần mềm thiết

kế bài giảng số, công cụ tổ chức lớp học trực tuyến, các hệ thống đánh giá tự động và phần mềm hỗ trợ tương tác. Sử dụng công nghệ số giúp giảng viên mở rộng phạm vi tiếp cận sinh viên, tăng tính chủ động trong học tập, đồng thời thiết kế được các bài giảng tương tác, sinh động và gắn gũi với sinh viên thế hệ số. Ngoài ra, việc khai thác trí tuệ nhân tạo (AI) và dữ liệu lớn (Big Data) trong giảng dạy lý luận chính trị có thể giúp cá nhân hóa học liệu, đánh giá năng lực người học chính xác và nâng cao hiệu quả giáo dục. Năng lực số còn giúp giảng viên chủ động nghiên cứu, cập nhật kiến thức, chia sẻ học liệu với cộng đồng chuyên môn, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo lý luận chính trị trong môi trường số hóa. Giảng viên lý luận chính trị giỏi về công nghệ sẽ có khả năng kết hợp linh hoạt giữa bài giảng truyền thống và học liệu số, tạo môi trường học tập đa chiều, tương tác cao và phù hợp với yêu cầu của sinh viên hiện nay.

Ba là, yêu cầu về đổi mới phương pháp dạy học theo hướng tích cực, sáng tạo

Đổi mới phương pháp dạy học là yêu cầu tất yếu đối với giảng viên lý luận chính trị trong thời kỳ chuyển đổi số, khi sinh viên thế hệ mới tiếp nhận tri thức theo hướng trải nghiệm, tương tác và tự học. “Phương pháp giảng dạy cần chuyển dịch mạnh mẽ từ truyền đạt một chiều sang phương pháp tương tác, thảo luận, phản biện, khuyến khích tư duy độc lập, sáng tạo và khả năng giải quyết vấn đề của người học. Việc ứng dụng công nghệ thông tin, các nền tảng số, công cụ trực tuyến (như hệ thống quản lý học tập LMS, công cụ tương tác trực tuyến, tài nguyên đa phương tiện) vào giảng dạy là yêu cầu bắt buộc để tăng tính hấp dẫn, sinh động và hiệu quả của giờ học”⁽⁴⁾. Giảng viên cần áp dụng các phương pháp dạy học tích cực, như học dự án, học qua tình huống, mô phỏng số, thảo luận trực tuyến, dạy học trực tiếp và trực tuyến (blended learning). Việc áp dụng các phương pháp này không chỉ tăng tính chủ động của sinh viên, mà còn phát

triển kỹ năng tư duy phản biện, giải quyết vấn đề và khả năng sáng tạo. Do đó, giảng viên cần xây dựng các bài tập, nhiệm vụ học tập đa dạng, khai thác tối đa các học liệu số, video, infographic, game hóa bài học,... nhằm tăng mức độ hứng thú và tương tác trong lớp học. Bên cạnh đó, việc tổ chức các buổi thảo luận nhóm trực tuyến, diễn đàn trao đổi ý kiến cũng giúp sinh viên học tập lẫn nhau và tăng cường năng lực phân tích, tổng hợp. Như vậy, đổi mới phương pháp giảng dạy không chỉ là thay đổi hình thức truyền tải kiến thức, mà còn giúp nâng cao hiệu quả giảng viên lý luận chính trị đáp ứng yêu cầu của giáo dục đại học hiện đại.

Bốn là, yêu cầu về năng lực chuyên môn, nghiên cứu khoa học và cập nhật tri thức liên ngành

Cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã và đang tạo ra nhiều công nghệ mới, sản phẩm mới làm thay đổi sâu sắc hoạt động, tổ chức và sinh hoạt của con người trên toàn cầu, các vấn đề chính trị - xã hội, kinh tế và văn hóa thay đổi nhanh chóng, đòi hỏi giảng viên lý luận chính trị phải có năng lực chuyên môn, nghiên cứu khoa học và cập nhật tri thức liên ngành. “Giảng viên giảng dạy lý luận chính trị cần có kiến thức lý luận nền tảng, sâu rộng, được cập nhật thường xuyên; nắm bắt và phân tích được các vấn đề thời sự trong nước và quốc tế; có tư duy lý luận sắc bén, năng lực cập nhật tri thức mới, biết kết nối giữa lý luận và thực tiễn, vận dụng kiến thức liên ngành để làm sâu sắc thêm nội dung giảng dạy. Giảng viên không chỉ hiểu sâu các nội dung lý luận chính trị nền tảng, mà còn có khả năng liên kết, tích hợp với các lĩnh vực mới như: kinh tế số, trí tuệ nhân tạo, truyền thông chính trị, văn hóa mạng”⁽⁵⁾. Do đó, đòi hỏi giảng viên cần chủ động tiếp cận các nghiên cứu mới về xã hội số, văn hóa số, an ninh phi truyền thống, đồng thời vận dụng những kết quả nghiên cứu vào giảng dạy và phân tích các vấn đề thực tiễn. Năng lực nghiên cứu khoa học giúp giảng viên lý

luận chính trị nâng cao chất lượng bài giảng, phát triển học liệu số có tính cập nhật và hệ thống, qua đó thúc đẩy việc xuất bản các công trình khoa học, trao đổi tri thức và giải quyết các vấn đề thực tiễn đặt ra. Việc cập nhật tri thức liên ngành không chỉ nâng cao trình độ chuyên môn, mà còn giúp giảng viên giải thích, định hướng cho sinh viên về các vấn đề mới phát sinh từ môi trường số, hội nhập quốc tế và phát triển bền vững. Thông qua đó, giảng viên lý luận chính trị không chỉ truyền đạt lý thuyết, mà còn cung cấp khả năng phân tích, đánh giá, vận dụng, tạo nền tảng cho sinh viên phát triển toàn diện.

Năm là, yêu cầu về đạo đức nghề nghiệp và trách nhiệm xã hội của nhà giáo

Đạo đức nghề nghiệp của nhà giáo có vai trò rất quan trọng đối với sự nghiệp “trồng người”. Đây chính là phẩm chất cốt lõi, nền tảng, động lực thôi thúc trách nhiệm, nhiệt huyết để mỗi nhà giáo phấn đấu hoàn thành sự nghiệp vẻ vang của mình, xứng danh với nghề cao quý mà xã hội tôn vinh, góp phần xây dựng một môi trường học tập tích cực, là tấm gương cho sinh viên noi theo. Vì vậy, đạo đức nghề nghiệp là yêu cầu nền tảng đối với giảng viên lý luận chính trị, đặc biệt trong bối cảnh số hóa khi thông tin lan truyền nhanh và môi trường mạng dễ bị nhiễu loạn. Giảng viên cần tuân thủ chuẩn mực đạo đức, trung thực trong nghiên cứu và giảng dạy, tránh truyền tải thông tin sai lệch hoặc phi học thuật. Trách nhiệm xã hội của nhà giáo yêu cầu giảng viên lý luận chính trị trở thành tấm gương về học tập suốt đời, đổi mới sáng tạo và ứng xử chuẩn mực trong môi trường số. Việc thực hành đạo đức nghề nghiệp sẽ giúp bảo vệ uy tín, hình ảnh người giảng viên lý luận chính trị, tạo môi trường học tập lành mạnh, tin cậy và hiệu quả cho sinh viên. Đạo đức nghề nghiệp kết hợp trách nhiệm xã hội trở thành nền tảng để giảng viên lý luận chính trị thích ứng với bối cảnh chuyên đổi số, giữ vững bản lĩnh chính trị và nâng cao chất lượng giảng dạy, nghiên cứu khoa học.

4. Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động bồi dưỡng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị tại các trường đại học, đáp ứng yêu cầu giảng dạy trong bối cảnh chuyển đổi số ở Việt Nam hiện nay

Kết luận số 94-KL/TW của Ban Bí thư khẳng định: “Xây dựng đội ngũ giáo viên lý luận chính trị tâm huyết, yêu nghề, tuyệt đối trung thành, có niềm tin, có kiến thức mới gắn với thực tiễn”⁽⁶⁾. Tiếp đó, Văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng nhấn mạnh: “Tăng cường giáo dục thế hệ trẻ về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa, nâng cao lòng yêu nước, tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, khát vọng vươn lên”⁽⁷⁾. Những năm gần đây, Đảng và Nhà nước đã đặc biệt quan tâm tới chuyển đổi số gắn với cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, do đó, nhiều nghị quyết, chương trình liên quan đến chuyển đổi số được ban hành. Đặc biệt, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024, “về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia”. Nghị quyết đã tạo bước ngoặt quyết định cho đất nước nói chung và các ngành nói riêng trong thực hiện chiến lược chuyển đổi số toàn diện, hiệu quả. Trong “ky nguyên số”, việc giảng dạy và học tập lý luận chính trị phải hướng đến sự chủ động, sáng tạo và khả năng ứng dụng của người học. Vì vậy, để hiện thực hóa mục tiêu này, đòi hỏi đội ngũ giảng viên phải không ngừng được đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, phẩm chất, năng lực,... đáp ứng yêu cầu trong bối cảnh mới.

Thứ nhất, đổi mới nội dung bồi dưỡng theo hướng cập nhật, hiện đại và gắn với thực tiễn chuyển đổi số

Việc đổi mới nội dung bồi dưỡng giảng viên lý luận chính trị cần đặt trong bối cảnh chuyển đổi số, nơi tri thức và phương thức truyền bá tri thức thay đổi nhanh chóng. Nội dung bồi dưỡng phải bảo đảm tính hệ thống, cập nhật thường xuyên các quan điểm, chủ trương mới của Đảng, các kết quả nghiên

cứu lý luận - thực tiễn về phát triển đất nước trong thời kỳ kinh tế số, xã hội số,... Bên cạnh đó, chương trình bồi dưỡng cần bổ sung các kiến thức liên ngành, như công nghệ số, trí tuệ nhân tạo, an ninh mạng, truyền thông số, các giá trị nhân văn trong thời đại công nghệ để giúp giảng viên lý luận chính trị phân tích và lý giải các vấn đề mới của xã hội hiện nay. Đặc biệt, nội dung bồi dưỡng cần gắn với thực tiễn hoạt động giảng dạy tại các trường đại học, chú trọng tích hợp kỹ năng ứng dụng công nghệ vào giảng dạy, kỹ năng thiết kế học liệu số và phương pháp truyền đạt phù hợp với sinh viên. Cách tiếp cận nội dung theo hướng “mở”, linh hoạt và thích ứng nhanh sẽ giúp nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của giáo dục đại học trong bối cảnh số hóa.

Thứ hai, phát triển hình thức bồi dưỡng linh hoạt, đa dạng, dựa trên nền tảng số

Trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ, việc đa dạng hóa hình thức bồi dưỡng cho giảng viên lý luận chính trị trở thành yêu cầu cấp thiết. Các cơ sở giáo dục đại học cần chuyển từ hình thức bồi dưỡng truyền thống sang mô hình kết hợp giữa trực tiếp và trực tuyến, bảo đảm tính linh hoạt, cá nhân hóa và khả năng tiếp cận rộng rãi. Các nền tảng học tập số cần được khai thác triệt để nhằm tổ chức khóa học trực tuyến, lưu trữ bài giảng, tài liệu, tạo môi trường học tập mở, giúp giảng viên chủ động dạy học mọi lúc, mọi nơi. Bên cạnh đó, việc tổ chức hội thảo trực tuyến, tọa đàm trực tuyến, workshop ảo liên trường sẽ gia tăng cơ hội trao đổi học thuật, cập nhật tri thức mới. Mô hình micro-learning (học theo mô-đun nhỏ) và học liệu mở cũng cần được ứng dụng để nâng cao hiệu quả tiếp nhận tri thức. Như vậy, việc đa dạng hóa hình thức bồi dưỡng không chỉ giúp tiết kiệm thời gian, chi phí, mà còn phù hợp với xu thế giáo dục hiện đại, tạo cơ hội tiếp cận bình đẳng, linh hoạt cho đội ngũ giảng viên trên toàn quốc.

Thứ ba, nâng cao năng lực số và kỹ năng dạy học hiện đại cho giảng viên lý luận chính trị

Giảng viên cần được bồi dưỡng kỹ năng sử dụng các công cụ công nghệ số, như phần mềm thiết kế bài giảng, nền tảng quản lý lớp học số, hệ thống trắc nghiệm trực tuyến, phân tích dữ liệu học tập. Việc làm chủ công cụ AI trong giảng dạy để tạo bài giảng số, học liệu số, mô phỏng tình huống sẽ giúp giảng viên nâng cao hiệu quả truyền đạt và thu hút người học. Bên cạnh đó, chú trọng kỹ năng sư phạm số (quản lý lớp học trực tuyến, tạo tương tác, đánh giá năng lực người học thông qua các công cụ số). Giảng viên cần có khả năng thiết kế học liệu đa phương tiện, như video bài giảng, infographic, bài học tương tác nhằm đáp ứng nhu cầu học tập của sinh viên thế hệ số.

Thứ tư, tăng cường cơ chế hỗ trợ, khuyến khích và nâng cao hiệu quả đánh giá hoạt động bồi dưỡng

Các trường đại học cần xây dựng tiêu chí đánh giá năng lực số của giảng viên gắn với chuẩn nghề nghiệp và tiêu chuẩn chức danh, bảo đảm công bằng và phản ánh đúng năng lực. Cần bố trí nguồn kinh phí ổn định cho hoạt động bồi dưỡng, bao gồm hỗ trợ học phí, tài liệu học tập, trang thiết bị công nghệ, tạo điều kiện cho giảng viên tham gia tập huấn trong và ngoài trường. Chính sách khen thưởng, ghi nhận thành tích bồi dưỡng thông qua hồ sơ năng lực điện tử cũng góp phần tạo động lực cho giảng viên học tập suốt đời. Chú trọng đánh giá sau bồi dưỡng bằng việc kiểm tra khả năng vận dụng kiến thức vào giảng dạy, mức độ đổi mới phương pháp, hiệu quả thiết kế học liệu số. Khi cơ chế hỗ trợ, khuyến khích được thực hiện đồng bộ, hoạt động bồi dưỡng sẽ chuyển từ hình thức sang thực chất, góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số.

Thứ năm, đẩy mạnh hợp tác học thuật, chuyên môn giữa các cơ sở đào tạo lý luận chính trị

Hợp tác học thuật là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng bồi dưỡng giảng

viên lý luận chính trị trong thời đại số. Các trường đại học cần tăng cường liên kết với Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và các học viện trực thuộc, các trường chính trị, các viện nghiên cứu và những cơ sở đào tạo mạnh về chuyển đổi số để xây dựng chương trình bồi dưỡng chung, chia sẻ nguồn học liệu và kinh nghiệm quản lý. Mời chuyên gia trong nước và quốc tế tham gia giảng dạy, tọa đàm, tập huấn sẽ giúp giảng viên lý luận chính trị tiếp cận những tri thức hiện đại và phương pháp giáo dục tiên tiến. Xây dựng một mạng lưới cộng tác học thuật số giữa các giảng viên, nhà nghiên cứu lý luận chính trị để trao đổi thông tin, công bố khoa học, chia sẻ vấn đề thực tiễn và cùng phát triển nguồn học liệu số chất lượng cao. Ngoài ra, các chương trình trao đổi giảng viên, dự giờ trực tuyến liên trường, phát triển bài giảng mẫu cũng là những hình thức hợp tác hiệu quả □

(1) và (6) Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư “về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân”

(2) Lê Hồ Sơn, Trần Văn Lực, *Bồi dưỡng đội ngũ giảng viên đáp ứng yêu cầu học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân, những vấn đề đặt ra trong kỷ nguyên mới*, (Kỷ yếu Hội thảo Đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân đáp ứng yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc), Hà Nội, 2025, tr.196

(3) Nguyễn Trọng Phúc, *Đổi mới giảng dạy lý luận chính trị trong bối cảnh hiện nay*, Tạp chí Lý luận chính trị, Số 10/2022, tr.12-17

(4) Hoàng Anh, *Nâng cao chất lượng dạy và học các môn lý luận chính trị trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0*, Tạp chí Giáo dục, Số 499/2021, tr.13-16

(5) Lê Văn Cảnh, *Tư duy liên ngành trong đào tạo và bồi dưỡng giảng viên lý luận chính trị*, Tạp chí Giáo dục lý luận, Số 320/2023, tr.45-49

(7) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t.I, tr.168